

prima instanță – A. Us
instanța de apel – L. Popova, A. Doga, Sv. Caitaz

dosarul nr. 2ra-2872/13

DECIZIE

20 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tatiana Răducanu
Sveatoslav Moldovan
Ion Corolevschi
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de către Întreprinderea de Stat „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru”

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Galinei Lazari împotriva Întreprinderii de Stat „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2013, prin care a fost admis apelul declarat de Galina Lazari, casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 03 decembrie 2012 și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 05 septembrie 2012, Galina Lazari a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „CRIS „Registru” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 15 iunie 2012 a fost anulat ordinul nr. 269p din 22 iunie 2011 a ÎS „CRIS „Registru” cu privire la încetarea contractului individual de muncă cu Galina Lazari, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. c) Codul muncii, restabilită Galina Lazari în funcția ocupată anterior de inspector la ÎS „CRIS „Registru”, încasat de la ÎS „CRIS „Registru” în beneficiul Galinei Lazari salariul pentru absența forțată de la lucru în sumă de 44010,33 lei, cu reținerea de către contabilitate a plăților obligatorii la buget, cu titlu de prejudiciu moral suma de 11547,90 lei, precum și cheltuielile de judecată în sumă de 3500 lei, în rest acțiunea a fost respinsă.

Menționează că doar în urma mai multor demersuri, la 26 iunie 2012, ÎS „CRIS „Registru” a emis Ordinul nr. 403p „Cu privire la executarea documentului executoriu

nr. 2-6714 privind restabilirea în funcție și încasarea a unui salariu mediu în beneficiul dnei Lazari Galina”, prin care a fost anulat ordinul ÎS „CRIS „Registru” nr. 269p din 22 iunie 2011 în partea concedierii Galina Lazari și restabilită Galina Lazari în funcția ocupată anterior în cadrul ÎS „CRIS „Registru”, temporar, în perioada concediului de îngrijire a copilului Nataliei Vîntu (Popușoi).

Afirmă că în aceeași zi, la 26 iunie 2012, ÎS „CRIS „Registru” emite un alt Ordin nr. 404p din 26 iunie 2012, prin care Galina Lazari este concediată în baza art. 82 lit. f) Codul muncii.

Consideră că ÎS „CRIS „Registru” încalcă grav prevederile Codului muncii, nu ține cont de faptul că, Galina Lazari fiind restabilită în funcție de către instanța de judecată, necesită să activeze în cadrul ÎS „CRIS „Registru” doar până la 01 iulie 2013, data stabilirii pensiei pentru limita de vârstă, fapt ce rezultă din contractul individual de muncă nr. 4537 (886110) din 06 august 2010 semnat de către angajator și angajat (pe perioada de îngrijire a copilului de către Natalia Popușoi de la 10 august 2010).

Indică că Natalia Vîntu (Popușoi) nu a avut și nu are nici un interes de a se prezenta la lucru până la expirarea termenului de 3 ani - 10 august 2013, aceasta este o invenție, speculație a ÎS „CRIS „Registru”, care nu dorește să execute legea în privința Galinei Lazari.

Solicită anularea ordinului nr. 404p din 26 iunie 2012 a ÎS „CRIS „Registru”, privind concedierea Galinei Lazari, conform art. 82 lit. f) Codul muncii, restabilirea Galinei Lazari în funcția de inspector la ÎS „CRIS „Registru” și repararea prejudiciului cauzat, conform articolului 90 alin. (2) și alin. (3) Codul muncii.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 03 decembrie 2012 acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2013 a fost admis apelul declarat de Galina Lazari, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial acțiunea, anulat ordinul nr. 404p din 26 iunie 2012 al ÎS „CRIS „Registru” cu privire la încetarea contractului individual de muncă cu Galina Lazari în temeiul art. 82 lit. f) Codul muncii, restabilită Galina Lazari în funcția de inspector superior al Departamentului documentare, Direcția documentare a populației, Secția primire și eliberare a documentelor urgente nr. 2, ÎS „CRIS „Registru”, începând cu data de 26 iunie 2012 până la 08 noiembrie 2012, încasat de la ÎS „CRIS „Registru” în beneficiul Galinei Lazari salariul pentru perioada absenței forțate de la lucru în perioada 26 iunie 2012 – 08 noiembrie 2012 în mărime de 15938 lei, cu reținerea impozitului pe venit și altor plăți obligatorii la buget și încasat de la ÎS „CRIS Registru” în folosul Galinei Lazari suma de 3750 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 2000 lei cheltuieli de asistență juridică, în rest acțiune a fost respinsă.

La 07 iunie 2013 ÎS „CRIS „Registru” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat ilegalitatea deciziei instanței de apel, menționând că la 06 august 2010 între Galina Lazari și ÎS „CRIS „Registru” a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 4537 (886/10).

Indică că conform art. 83 alin. (3) Codul muncii, contractul individual de muncă pe durată determinată încheiat pentru perioada îndeplinirii obligațiilor de muncă ale salariatului al căruia contract de muncă este suspendat sau care se află în concediu respectiv (art. 55 lit. a) Codul muncii) încetează în ziua reîntoarcerii acestui salariat la lucru.

La materialele dosarului a fost anexată cererea de revenire la serviciu a Nataliei Vîntu, ori aceasta în cazul solicitării concediului suplimentar pentru îngrijirea copilului sau a concediului de odihnă urma să depună o altfel de cerere în acest sens la momentul respectiv, însă în cererea sa este expres indicat, „solicit angajarea la serviciu în legătură cu revenirea din concediul de maternitate”.

Afirmă că drept urmare a circumstanțelor date, angajatorul a emis ordinul nr. 98c din 26 iunie 2011 cu privire la reamplasarea la serviciu după concediu pentru îngrijirea copilului a Nataliei Popușoi.

Susține că intimata Galina Lazari nu poate fi restabilită la serviciu, pe motiv că Natalia Vîntu (Popușoi) a revenit la serviciu din concediul pentru îngrijirea copilului minor. Astfel, consideră că mențiunea instanței de apel, precum că nu s-a stabilit cu certitudine dacă Natalia Popușoi (Vîntu) a revenit la serviciu în cadrul ÎS „CRIS „Registru” nu este argumentată și este doar declarativă.

Mai mult ca atât, hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15 iunie 2012 cu privire la restabilirea Galinei Lazari în funcție a fost casată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2012 și menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 februarie 2013, prin care acțiunile ÎS „CRIS „Registru” au fost constatate ca fiind legale în cazul concedierii Galinei Lazari în legătură cu reducerea statelor de personal în conformitate cu art. 86 alin. (1) lit. c) Cod muncii, deja restabilirea acesteia nu mai era valabilă, legală și întemeiată.

Astfel, consideră că acțiunea este lipsită de sens și lipsită de temei juridic.

Invocă că nu este clar, cum a constatat instanța de apel că, N. Vîntu nu a activat nici o zi, deoarece, cererea ultimei de revenire datează cu 26 iunie 2012, cât și ordinul angajatorului în acest sens, iar ordinul privind plecarea în concediu suplimentar pentru îngrijirea copilului a acesteia este din 25 iulie 2012, cu nr. 100c/04 iulie2012, și până la plecarea în concediu N. Vîntu s-a aflat la locul de muncă (conform fișei de post anexată la materialele dosarului).

Consideră că și mențiunea instanței de apel, precum că la ÎS „CRIS „Registru” există un loc vacant de muncă care de facto și de iure aparține apelantei, deoarece în Codul muncii și alte prevederi ale legislației muncii nu prevăd reglementări în acest sens.

Cu referire la art. 83 alin. (2) Codul muncii, afirmă că Galina Lazari a fost angajată în funcția de Inspector, din contul funcției de inspector superior, temporar, în perioada concediului pentru îngrijirea copilului N. Popușoi (Vîntu), iar relațiile de muncă se consideră încetate din ziua revenirii ultimei.

Referitor la repararea de către ÎS „CRIS „Registru” a prejudiciului cauzat intimatei conform art. 90 alin (2) și (3) Codul muncii, menționează că nu se poate vorbi despre faptul că, la moment Galina Lazari este absentă forțat de la muncă, pentru că legislația în vigoare prevede expres cazurile de încetare a contractului individual de

muncă încheiat pe un termen determinat, în cazul dat raporturile de muncă ale Galinei Lazari cu ÎS „CRIS „Registru” au încetat, odată cu revenirea la serviciu a persoanei care se află în concediu pentru îngrijirea copilului minor

Cu referire la prevederile art. 1422 Codul civil și art. 118 CPC, susține că intimata trebuie să demonstreze atât existența prejudiciului care a fost suportat, precum și culpa ÎS „CRIS „Registru” la pricinuirea pagubei.

Consideră că acțiunile ÎS „CRIS „Registru” cu privire la emiterea ordinului nr. 404p din 26 iunie 2012 cu privire la încetarea contractului individual pentru perioada determinată, au fost efectuate în conformitate cu prevederile legislației.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei instanței de apel din 28 martie 2013 a fost expediată în adresa recurentului la 07 mai 2013, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire (f. d. 116).

Instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen la 07 iunie 2013.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și a menține hotărârea primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Fiind investită cu judecarea pricinii civile la cererea de chemare în judecată a Galinei Lazari împotriva ÎS „CRIS „Registru” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii, respingând acțiunea înaintată de către Galina Lazari.

Judecând apelul declarat de către Galina Lazari, instanța de apel a ajuns la concluzia temeinicii parțiale a acestuia și casării hotărârii primei instanțe emițând o hotărâre nouă, prin care a admis parțial acțiunea și a anulat ordinul nr. 404p din 26 iunie 2012 al ÎS „CRIS „Registru” cu privire la încetarea contractului individual de muncă cu Galina Lazari în temeiul art. 82 lit. f) Codul muncii, a restabilit-o pe Galina Lazari în funcția de inspector superior al Departamentului documentare, Direcția documentare a populației, Secția primire și eliberare a documentelor urgente nr. 2, ÎS „CRIS „Registru”, începând cu data de 26 iunie 2012 până la 08 noiembrie 2012 și a încasat de la ÎS „CRIS „Registru” în beneficiul Galinei Lazari salariul pentru perioada absenței forțate de la lucru în perioada 26 iunie 2012 – 08 noiembrie 2012 în mărime de 15938 lei, cu reținerea impozitului pe venit și altor plăți obligatorii la buget, precum și a încasat de la ÎS „CRIS „Registru” în folosul Galinei Lazari suma de 3750 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 2000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în rest respingând acțiunea.

În susținerea soluției date, instanța de apel a reținut că ÎS „CRIS „Registru” a emis ordinul de restabilire în funcție a Galinei Lazari abia la 26 iunie 2012 și în aceeași zi a emis un nou ordin, nr. 404 p - de încetare a contractului individual de muncă cu Galina Lazari de la 02 iulie 2012, în temeiul art. 82 lit. f) Codul muncii, în legătură cu expirarea termenului contractului individual de muncă pentru durată determinată, sub pretextul reamplasării la serviciu după concediul pentru îngrijirea copilului a Nataliei Vîntu, pe care Galina Lazari o înlocuia, însă actele cauzei atestă că Natalia Vîntu în realitate nu a revenit la muncă.

Totodată, instanța de apel a concluzionat că revenirea Nataliei Vîntu la serviciu a fost doar un pretext pentru eliberarea Galinei Lazari din funcție și că ordinul nr. 404p de încetare a raporturilor de muncă cu Galina Lazari contravine prevederilor art. 83 alin. (3) Codul muncii și urmează a fi anulat pe motiv de ilegalitate.

Instanța de recurs, verificând legalitatea deciziei instanței de apel prin prisma criticelor formulate în recurs, conchide că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material și a dat o apreciere greșită materialului probator anexat la dosar, pe când prima instanță, justificat și amplu argumentat, cu pronunțarea asupra tuturor aspectelor importante și cu trimitere la probele administrate, având în susținere cadrul legal aplicabil în speță, corect a ajuns la concluzia de a respinge acțiunea Galinei Lazari împotriva Întreprinderii de Stat „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral.

În susținerea opiniei enunțate se reține că din materialele dosarului rezultă cu certitudine că la 06 august 2010 a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 4537 (886/10) între ÎS „CRIS „Registru” și Galina Lazari, ultima fiind angajată în cadrul ÎS „CRIS „Registru”, Secția primire și eliberare a documentelor urgente nr. 2 a Direcției documentare a populației a Departamentului documentare în funcția de inspector din contul funcției de inspector superior, temporar, în perioada concediului de odihnă, concediului de boală și îngrijire a copilului a Nataliei Popușoi de pe 10 august 2010 (f. d. 18-20, 48-50).

Tot materialul probator atestă că prin ordinul nr. 269p din 22 iunie 2011 cu privire la încetarea contractului individual de muncă emis de ÎS „CRIS „Registru”, Galina Lazari a fost concediată în temeiul art. 86 pct. 1 lit. c) Codul muncii.

Iar prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15 iunie 2012 a fost admisă parțial acțiunea Galinei Lazari împotriva ÎS „CRIS „Registru” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral, anulat ordinul nr. 269p din 22 iunie 2011 a ÎS „CRIS „Registru” cu privire la încetarea contractului individual de muncă cu Lazari Galina, în temeiul art. 86 pct. 1) Codul muncii, restabilită Galina Lazari în funcția ocupată anterior de inspector la ÎS „CRIS „Registru” și încasat de la ÎS „CRIS „Registru” în beneficiul Galinei Lazari salariul pentru absența forțată de la lucru în sumă de 44010,33 lei, cu reținerea de către contabilitate a plăților obligatorii la buget și încasat cu titlu de prejudiciu moral suma de 11547,90 lei, precum și cheltuielile de judecată în sumă de 3500 lei, în rest acțiunea fiind respinsă.

Ulterior, prin ordinul nr. 403p din 26 iunie 2012 „Cu privire la executarea documentului executoriu nr. 2-6714/11 privind restabilirea în funcție și încasarea unui salariu mediu în beneficiul dnei Lazari Galina” emis de directorul general al ÎS „CRIS „Registru”, întru executarea titlului executoriu cu privire la exercitarea unor prevederi ale hotărârii Judecătoria Râșcani mun. Chișinău din 15 iunie 2012, și în conformitate cu dispozițiile art. 11 lit. a) Cod de executare și art. 256 CPC, a fost anulat ordinul ÎS „CRIS „Registru” nr. 269p din 22 iunie 2011 în partea concedierii Galinei Lazari, restabilită Galina Lazari în funcția ocupată anterior în cadrul ÎS „CRIS „Registru”, temporar, în perioada concediului de îngrijire a copilului Nataliei Vîntu (Popușoi) și dispus faptul achitării de către Direcția evidență și contabilitate Galinei Lazari a unui salariu mediu în mărime de 3845,93 lei (f. d. 29).

La fel, la caz se constată că Natalia Vîntu (Popușoi), la 26 iunie 2012 a adresat directorului general al ÎS „CRIS „Registru” cerere, prin care a solicitat angajarea la serviciu în cadrul ÎS „Registru”, în legătură cu revenirea din concediul de maternitate, începând cu data de 02 iulie 2012 (f. d. 22).

Drept urmare, la aceeași dată, directorul general al ÎS „CRIS „Registru” a emis ordinul (dispoziție) nr. 404p din 26 iunie 2012 din care rezultă că contractul individual de muncă încheiat cu Galina Lazari a încetat în temeiul art. 82 lit. f) Codul muncii, și anume expirarea termenului contractul individual de muncă pe durata determinată, de la 02 iulie 2012, care i-a fost adus la cunoștință Galinei Lazari (f. d. 17, 30).

Este incontestabil și faptul că la 26 iunie 2012 directorul general al ÎS „CRIS „Registru” a emis ordinul (dispoziție) nr. 98c cu privire reamplasare la serviciu după concediu pentru îngrijirea copilului în privința Nataliei Vîntu, începând cu data de 02 iulie 2012 (f. d. 21).

Astfel, în speță prezintă relevanță prevederile art. 82 lit. f) Codul muncii, conform căror contractul individual de muncă încetează în circumstanțe ce nu depind de voința părților în caz de expirare a termenului contractului individual de muncă pe durată determinată – de la data prevăzută în contract, cu excepția cazului când raporturile de muncă continuă de fapt și nici una dintre părți nu a cerut încetarea lor, precum și a cazului prevăzut la art. 83 alin. (3).

Articolul 83 alin. (3) Codul muncii, statuează că contractul individual de muncă pe durată determinată încheiat pentru perioada îndeplinirii obligațiilor de muncă ale salariatului al cărui contract individual de muncă este suspendat sau care se află în concediul respectiv (art. 55 lit. a)) încetează în ziua reîntoarcerii acestui salariat la lucru.

În acest context, instanța de recurs consideră că interpretarea instanței de apel precum că revenirea Nataliei Vîntu la serviciu a fost doar un pretext pentru eliberarea Galinei Lazari din funcție este una eronată, or la materialele cauzei, după cum a fost constatat, este anexată cererea Nataliei Vîntu cu privire la revenirea la serviciu din concediul de maternitate (f. d. 22), mai mult ca atât este dreptul ultimei de a reveni la serviciu sau de a solicita concediu suplimentar.

Mai cu seamă, în prezent ordinul contestat și-a pierdut puterea juridică, deoarece materialele dosarului direct reflectă că ordinul nr. 269p din 22 iunie 2011 cu privire la încetarea contractului individual de muncă a rămas în vigoare, legalitatea cărui a fost

stabilită prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2012 (f. d. 44-46) devenită irevocabilă prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 februarie 2013 (f. d. 87-94).

În conexiunea celor relatate se atestă temeinicia recursului declarat și ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, art. 445 alin. (3) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Întreprinderea de Stat „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru”.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2013 și se menține hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 03 decembrie 2012 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Galinei Lazari împotriva Întreprinderii de Stat „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Valeriu Doagă

Tatiana Răducanu

Sveatoslav Moldovan

Ion Corolevschi

Ala Cobăneanu